

2024Z03569

Vragen van het lid **Dijk** (SP) aan de Staatssecretaris van Financiën over *de berichten «Chronisch zieke Anneke uit Buitenpost moet 16.000 euro terugbetalen aan Belastingdienst: «Het vreet me op»» en «Excuses Belastingdienst voor chronisch zieke Bruinsma»* (ingezonden 6 maart 2024).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichten «Chronisch zieke Anneke uit Buitenpost moet 16.000 euro terugbetalen aan Belastingdienst: «Het vreet me op»»¹ en «Excuses Belastingdienst voor chronisch zieke Bruinsma»²? Wat is uw reactie op deze berichten?

Vraag 2

Heeft de Belastingdienst niets geleerd van het toeslagenschandaal?

Vraag 3

Vindt u het handelen van de Belastingdienst in deze situatie rechtvaardig, aangezien een vrouw met een chronische ziekte en een uitkering op zo'n heftige manier is behandeld?

Vraag 4

Deelt u de mening dat dit een harteloze houding is? Zo nee, hoe zou u deze houding van de Belastingdienst beoordelen?

Vraag 5

Wat is uw reactie op deze uitspraak van belastingadviseur Andries Tóth: «van enige redelijkheid en billijkheid van de kant van de overheid is absoluut geen sprake. In de veertig jaren dat ik actief ben als belastingadviseur heb ik zo'n gevoelloze houding van de Belastingdienst niet eerder meegemaakt.»?

¹ De Leeuwarder Courant, 17 februari 2024, «Chronisch zieke Anneke uit Buitenpost moet 16.000 euro terugbetalen aan Belastingdienst: «Het vreet me op»». (<https://lc.nl/friesland/leeuwarden/Vermalen-door-het-systeem-28900335.html>)

² De Leeuwarder Courant, 29 februari 2024, «Excuses Belastingdienst voor chronisch zieke Bruinsma.» (<https://lc.nl/friesland/leeuwarden/Excuses-Belastingdienst-voor-Anneke-Bruinsma-28920514.html>)

Vraag 6

Erkent u dat achter deze terugvordering een mensbeeld zit waarin mensen afhankelijk van financiële ondersteuning worden gewantrouwd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Vindt u uitspraken van medewerkers van de Belastingdienst als «ik doe ook wel eens een vitamine C-kuurtje in de winter, maar dat trek ik ook niet af» tegen een chronisch zieke vrouw acceptabel?

Vraag 8

Deelt u de mening dat een wantrouwende en harteloze houding van de Belastingdienst, zoals in deze zaak te zien is, onnodige financiële schade oplevert?

Vraag 9

Welke stappen worden nu genomen om deze fouten te herstellen? Bent u bereid deze terugvordering terug te draaien, aangezien mevrouw Bruinsma niet correct is behandeld door de Belastingdienst?

Vraag 10

Wat denkt u dat deze behandeling van en houding tegenover mensen in nood doet met het vertrouwen van mensen in de Belastingdienst? Kunt u reageren op deze uitspraak van Anneke Bruinsma: «ik heb nog steeds het gevoel dat ik in het strafbankje zit. Mijn vertrouwen is geschaad, en dat is niet direct terug.»?

Vraag 11

Hoe verhoudt dit verhaal zich tot de conclusies en aanbevelingen uit het rapport «Blind voor mens en recht», waarin staat dat er meer ruimte moet komen om naar eigen inzicht te handhaven en met oog voor mens en diens persoonlijke omstandigheden, tot terugvordering of beboeting over te gaan?

Vraag 12

Kunt u aangeven of er meer voorbeelden bekend zijn van verhalen zoals die van Anneke? Zo ja, kunt u hier op ingaan?

Vraag 13

Kunt u een overzicht geven van het aantal mensen dat een terugvordering kreeg van ziektekostenafrek in de jaren 2014–2024? Hoe hoog waren deze bedragen, per persoon en in totaal? Hoe hoog zijn de boetes die worden gevorderd? Op welke basis worden deze terugvorderingen gedaan?

Vraag 14

Worden er algoritmes gebruikt om dit soort fraude op te sporen? Zo ja, welke? Worden deze getoetst op mensenrechten en discriminatie? Welke indicatoren worden gebruikt om fraude bij de zorgkostenafrek op te sporen?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Vermeer (BBB), ingezonden 4 maart 2024 (vraagnummer 2024Z03402)